

κόσμον. Εἰς τὰς ὑπὸ τῆς φύσεως ἠδικημένας αἰ ἀπογοπεύσεις ὀλιγωτέραν προξενούσιν ἐντύπωσιν.

Τὰ ἀνωτέρω εἰσὶν ἡ συγκεφαλαίωσις πολλῶν συνδιαλέξεων γενομένων ἐν πολλαῖς ἡμέραις κατ' ἀνίστους δόσεις. Ὅτε μὲν ἡ Κλοτίλδη ἔρριπτε κατὰ τὸ γεῦμα φράσιν τινά, ἦν μόνη ἡ δεσποινὶς δὲ Κιλλιανὴ ἠδύνατο νὰ ἐνοήσῃ· ὅτε δ' ἐξηκολούθει ἐκφέρουσα τὰς φιλοσοφικὰς αὐτῆς θεωρίας ἐνώπιον τῆς κυρίας Λασσαδιᾶ καὶ τῆς μίστρως Κράου. Ὅσάκις δὲ ἦτο μόνη μετὰ τοῦ θύματος αὐτῆς, εὐχερέστερον ἠδύνατο νὰ καταταράξῃ αὐτήν, ἐπαναλαμβάνουσα ἐν τούτοις ἀδιαλείπτως·

— Πόσον κατανοεῖ τις ὅτι αἱ σκευωρίαὶ αὐταὶ τοῦ κόσμου εἰσὶν ἀγνωστοὶ εἰς ὑμᾶς!

Μετ' ὀλίγον ἡ Θηρεσία ἔμαθεν ὅτι ὁ Ἀλδέρτος δὲ Σενὰκ δὲν ἠθέλησε ν' ἀναχωρήσῃ χωρὶς ν' ἀποχαιρετίσῃ τὴν Κλοτίλδην· ἔμαθε μετὰ τινων παραλλαγῶν—τὰς λεπτομερείας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Γεζιρέχ συνεντεύξεως ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς κυρίας Λασσαδιᾶ. Ἐν ἄλλῃ περιπτώσει θὰ ἔψεγεν αὐστηρῶς τὴν παράτολμον διαγωγὴν τῶν δύο γυναικῶν· ἀλλὰ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ὀλίγον ἐφρόντιζε περὶ τῶν ἄλλων. Ἡσθάνετο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ἦττον ἀόριστον καὶ ὀξύτερον τὸ ἄλγος, ὅπερ εἶχεν αἰσθανθῆ ἑμίαν ἐσπέραν βλέπουσα τὸν Ἀλδέρτον καὶ τὴν γυναῖκα ἐκείνην μόνους ἐπὶ τῶν ὄχθῶν τοῦ Νεῖλου, περιπλέγδην κρατουμένους καὶ ἐξαφανιζομένους ἐν τῷ σκοτεινῷ νυκτός. Ἀνεκάλυπτεν αἰφνης ὅτι ἀπὸ δύο μινῶν ἀδιαλείπτως καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐσκέπτετο περὶ τοῦ ἀνδρός ἐκείνου, παραβάλλουσα αὐτὸν πρὸς ὄσους ἐγγνώρισε καὶ οὐδὲν κοινὸν μετὰ αὐτοῦ καὶ ἐκείνων εὐρίσκουσα. Ὅποια ἀπογοητεύσις! Ἡ ὥραία Κλοτίλδη κατέστησε καὶ αὐτὴν εὐγλωττον.

Ἐνόμισε τὸ πρῶτον ὅτι ἔπαθεν ἀπλῆν προσβολὴν τῆς φιλαντίας αὐτῆς. Συνέθη ὅ,τι οὐδέποτε θὰ ἐθεώρει δυνατόν· εἰς ἀνήρ προσεικάζατο τὴν προσοχὴν αὐτῆς καὶ ἐθεώρησε τοῦτο ὡς τέρψιν, κοσμιωτάτην ἄλλως καὶ ἀνεπιψογον, καθόσον οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἔστω καὶ ἴχνος ἐλπίδος. Ἐχαιρὲν ἡ τοῦλάχιστον προσεπάθει νὰ χαρῆ ὅτι ἀπληρόσδετο οὕτω μίαις λύπης, ὅτι, δηλαδή, ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῆς δὲν θὰ συναπέφερε τὴν συναίσθησιν ὅτι κατεσπάραξε μίαν καρδίαν. Ἡ σκέψις ὅτι ἀνὴρ ἀξίος αὐτῆς ἐξηκολούθει ἀγαπῶν αὐτήν δὲν ὑπῆρχε πλέον κίνδυνος νὰ τὴν διαταράξῃ κατὰ τὰς χαλεπὰς ὥρας τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς αὐστηρότητος τῶν μοναχικῶν καθηκόντων. . . . Ἐν συντόμῳ, ἐσκέψατο περὶ τῆς ματαιότητος τῶν ἀνθρωπίνων φιλτρῶν.

Ἄλλ' ἐμελέτησε τοσοῦτον ἐν ταῖς μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης καὶ ἐνώπιον τῶν τερπνοτάτων τοῦ κόσμου ἀκτῶν ὀνειρώξεσιν αὐτῆς, ὥστε διηρωτήθη μίαν ἡμέραν—αἱ πρῶται κυαναῖ γρομμαι τῶν τῆς Γαλλίας παραλίῳ διακρίνοντο ἦδη ἐν τῷ ὀρίζοντι—διατί ἠσθάνετο αὐτὴν τοσοῦτον διάφορον ἢ πρὸ τῶν μινῶν, ὅτε βαθμιαίως ἐξηφανίζοντο ἀπὸ τῶν ὄψεων αὐτῆς τὰ ὄρη ἐκεῖνα καὶ οἱ κόλποι. Οὐδὲν ἀνθρώπινον ὄν δύναται νὰ εἴπῃ τί ἡ συνειδησις ἀπῆντησεν αὐτῇ· ἀλλὰ διήλθε τὸ πλεῖστον τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ διαύλου ἐν πλήρει μονώσει. Καὶ ὅτε ἐπὶ τῆς προκυμαίας τῆς Νικαίας ἡ κυρία Κεστεμδέργ ἔτεινε αὐτῇ τὴν χεῖρα ἐκφράζουσα τὴν ἐλπίδα προσδεχοῦς

συναντήσεως, ἡ νεάνις ἔμεινεν ἄφωνος, ἀλλ' ἐκφράζουσα δι' εὐγλωττοτάτου βλέμματος ὅτι οὔτε ἡ Κλοτίλδη, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς θὰ ἐπανέβλεπε πλέον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὴν Θηρεσίαν δὲ Κιλλιαν.

Ἐπιε τέλος καὶ τὴν τελευταίαν σταγόνα τοῦ πικροῦ ποτηρίου τὴν αὐτὴν ἐσπέραν δεχομένη ἐν τῷ σταθμῷ τοὺς ψυχροτάτους ἀποχαιρετισμούς τοῦ Χριστιανοῦ, εἰς ὃν τέλος ἐπανέτελλεν ἡ ἐλευθερία σὺν τῇ ἐλπίδι τῆς πραγματώσεως τῶν ὑποσχέσεων. Ἡ ἀδιαφορία τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, τοῦ ὅλως παραδεδομένου εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν αὐτοῦ, ἔβαινε πολλακίς μέχρι χαρᾶς κακῶς ὑποκρυπτομένης. Ἄλλῃ τις θὰ ἠσθάνετο αὐτὴν καιρίως προσδεβλημένην, ἀλλ' ἡ Θηρεσία προεπάθειε νὰ χαρῆ ἐπὶ τούτῳ καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν, θεωροῦσα τὴν ἄκαιρον ταύτην εὐαρέσκειαν ὡς προάγγελον ὀριστικῆς ἀναρρώσεως. Μόνη μετὰ τῆς μίστρως Κράου διήνυσε τὸν μακρὸν δρόμον, ἀνευρίσκουσα τὸν χεμιῶνα καθόσον προσήγγιζεν εἰς τὸ τέγμα τοῦ ταξειδίου, διότι μόλις ἔληγεν ὁ φεβρουάριος μῆν.

Τέλος ἡ θύρα τῆς μονῆς ἀνοίγει· ὅπως δεχθῆ τὰς δύο περιουτείας ἐκλείσθη. Εἰς τὴν νεωτέραν αὐτῶν οὐδέποτε πλέον ἔμελλε ν' ἀνοίγῃ τοῦ λοιποῦ. Ἡ Θηρεσία, ἦν ἡ θεία αὐτῆς ὑπεδέξατο τόσον στοργικῶς, ὅσον θὰ ὑπεδέχτο αὐτὴν ἡ μήτηρ, ἠσθάνθη τὴν καρδίαν αὐτῆς θερμαινομένην ὅσον ἀπὸ πολλοῦ δὲν ἠσθάνθη, καὶ ἐν τῷ διαπύρῳ τῆς αὐτοθυσίας πόθῳ ἐσκέψατο ὅτι αἱ ἀμοιβαὶ τῆς αὐτοθυσίας ταύτης ἤρξαντο ἦδη ἀπονεμόμεναι αὐτῇ. Ἀπειρηκυῖα ἐκ τοῦ καμάτου ἀπεχώρησεν εὐθύς εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπερ κατεῖχεν ὡς οἰκότροφος, μετὰ τῆς μίστρως Κράου, δωμάτιον, ὅπερ πύχετο ν' ἀνταλλάξῃ ὅσον τάχιον ἀντὶ τοῦ εἰς τὰς δοκιμὰς ὀρισμένου περιδόλου.

Οὕτως ἦν ὁ πρῶτος λόγος, ὃν ἴκουσε τὴν ἐπιούσαν ἡ κυρία δὲ Σαβορναί, ὅτε μετεπέμψατο τὴν ἀνεψιᾶν ὅπως συνομιλήσῃ μετ' αὐτῆς, ἡ δὲ συνδιάλεξις ταχέως ἔλαβε χαρακτῆρα ἐξομολογήσεως. Καὶ ὄντως ἡ Θηρεσία ἐδήλωσεν εὐθύς ὅτι δὲν ὠμίλει πλέον πρὸς τὴν θείαν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἡγουμένην πάντων τῶν μελῶν τῆς νέας οἰκογενείας, εἰς ἣν θὰ προσήρχετο.

— Ὑμεῖς, εἶπε, πρόκειται ν' ἀποφασίσετε μίαν ἡμέραν ἐὰν ἡμῶν ἀξία ἢ ἀναξία τῆς χάριτος, ἦν ἐξαιτούμαι· ἀνάγκη ἄρα νὰ με γνωρίζετε, εἰ δυνατόν, ὅσον ὁ Θεὸς με γνωρίζει.

Τότε ἴνοιξε τὴν καρδίαν αὐτῆς καὶ ἐξομολογήθη ὅτι βέβηλον αἶσθημα, ἀγνωστόν ἕως τότε, παρεῖσε δὲ εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς μικρὸν κατὰ μικρὸν παρὰ τὸν θεῖον ἔρωτα, ὡς κισσὸς ἀδιόρατος τὸ πρῶτον παρὰ τὰς ρίζας παλαιῶν δένδρου. Ἡ χρηστὴ κόρη μετ' εὐγενοῦς πόθου δικαιοσύνης πρὸς ἑαυτὴν ἐδικαιολογήθη, οὕτως εἰπεῖν, διαγράψασα φυσικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ Ἀλδέρτου εἰκόνα, ἥς τὸ εἰλικρινῶς ἀληθὲς ἀνεγνώρισεν ἡ μοναχὴ, χωρὶς ὅμως νὰ δηλώσῃ ὅτι ἦτο εἰς ἔθειν νὰ κρίνῃ ἐξ αὐτοψίας περὶ αὐτῆς. Ἡ νεάνις ἐξηκολούθησε λέγουσα μετὰ πλείονος ταπεινοφροσύνης·

— Συναισθάνομαι νῦν τὸ ἀμάρτημά μου· ἡμάρτον ἐξ ὑπερηφανίας· ἐκολακεύθην πιστεύουσα ὅτι ἡγάπῳμιν, ὅσον θὰ ἐπεθύμουν ν' ἀγαπῶμαι ὑπ' ἀνδρός, ἐὰν ἔμελλον νὰ ζήσω ἐν τῷ κόσμῳ. Διπλοῦν αἰσχρὸς με τιμωρεῖ. Ἀνεγνώρισα πρῶτον ὅτι σύνθεός τι καὶ

κοινὸν ἄθυρμα εἶναι ὅ,τι ἐγὼ ὡς ἐξαιρετικὸν τι καὶ μέγα ὑπελάμβανον. Ἡ γλῶσσα, ἥτις μὲ διετάραξε χωρὶς νὰ τὸ αισθανθῶ—φεῦ! ἐθεώρουν ἐμαυτὴν τόσον ἰσχυράν!—καὶ εἰς ἄλλης τὰ ὄτα ἤχησε κατὰ τὴν αὐτὴν ὄραν καὶ ὑπὸ τὰ ὄμματά μου, ὅτε ἐγὼ ἐδῆλον ὅτι τὰ ὄτά μου εἰσι κεκλεισμένα εἰς τὰς φωνὰς τῆς γῆς. Ἀκριβῶς δὲ ἀφῆτον μοι ἀπεκαλύφθη ἡ πλάμη μου, ἠσθάνθην τὸ μέγα αὐτῆς γόντρον· ἀντὶ νὰ μειδιάσω καὶ νὰ ταπεινωθῶ, ὑπέφερα καὶ ὑποφέρω ἔτι. Τοιοῦτο τὸ ἄφρον καὶ ἀσθενὲς πλάσμα, ὅπερ ἐπανέρχεται πρὸς ὑμᾶς. Φεῦ! εἶμαι ἀκόμη ἀξία νὰ φέρω τὸ ἐνδυμα τοῦτο, ὅπερ θὰ καλύπτῃ τοῦ λοιποῦ πληγὴν;

Ἡ κυρία δὲ Σαβορναὶ ἐσκέπαστο πρὸς στιγμὴν. Ἐκπλαγεῖσα μᾶλλον ἢ θλιβεῖσα ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως ταύτης, διηρωτᾶτο ποία ἡ πρόθεσις τοῦ Σενάκ ὅτε πρὸ τινων ἡμερῶν ἐπεσκέπτετο αὐτὴν ἐν τῷ ἐντευκτηρίῳ τῆς λεωφόρου Κλέβερ. Ἐπληρώτισε δὲ τὴν νεανίδα, ἣν κατεπτόσεν ἡ σιωπὴ αὐτῆ.

— Ὅμιλεῖτε περὶ σφάλματος διαπραχθέντος, περὶ ὑποκρισίας ἀνακαλυφθείσης. Πῶς ἡ ἀλήθεια αὕτη σὰς ἀπεκαλύφθη;

Ἡ δεσποινὴς δὲ Κιλλιὰν ἀπάντησεν ἀφηγηθεῖσα τὰς μετὰ τῆς Κλοτίλδης συνδιαλέξεις, ἣν ἀπεικόνισεν ὡς γυναικᾶ σόβαράν, διορατικὴν, ὡς καρδίαν μεστὴν μὲν πικρίας, ἀλλὰ καὶ ἀπιδιάσασαν ἦδη τὸν κόσμον, πρὸ παντὸς δὲ πλήρη εὐθύτητος καὶ εὐλακρυνείας. Ἡ μοναχὴ ἤκουε μετὰ μεγίστης προσοχῆς τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας· ὅτε δὲ ἡ ἀνεψιὰ ἐπέβανε τὸν λόγον, ἐπληρώτισεν αὐτὴν.

— Ἄνευ τῶν ἀποκαλύψεων τῆς παραδόξου ταύτης φίλης θὰ ἐνεμένετε καὶ σήμερον μετὰ τῆς αὐτῆς βεβαιότητος εἰς τὴν ἀπόφασίν σας;

— Ἐάν μοι ἐπιτρέψετε, ἀπάντησεν ἡ Θερεσία, θα ἐξετάσω ἐμαυτὴν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σὰς εἴπω τὴν ἐτυμηγορίαν τῆς συνειδησεώς μου. Ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτο; Θὰ προετίμων νὰ γηράσω ἄγαμος ἐν τῷ κόσμῳ ἢ νὰ δώσω τὴν χεῖρά μου εἰς ἄνδρα, τοῦ ὁποῖου πᾶσαι αἱ σκέψεις νὰ μὴ με ἀνύκωσιν ἀφ' ἧς ἡμέρας μὲ ἐγνώρισεν.

— Ἐχει καλῶς, κόρη μου ἀποσύρθητε νῦν καὶ θὰ συνομιλήσωμεν πάλιν. Ἐν τοσοῦτῳ εὐχαρίστησον τῷ Θεῷ ὅτι εἶναι ὀλιγώτερον σοῦ δύσκολος εἰς ὅσα ἀποδέχεται δῶρα.

ΙΣΤ'.

Ὁ Ἀλδέρτος εἶχεν ἐννοήσει ὅτι δὲν ἦτο πρόπον νὰ ζητήσῃ νέαν ἀκρόασιν παρὰ τῆς κυρίας δὲ Σαβορναὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως μιᾶς τοῦλάχιστον ἐβδομάδος· ἀλλὰ κατὰ τοῦτο τὸ διάστημα δὲν ἔλειψε νὰ ὀμιλῇ, Κύριος οἶδε μετὰ ποίων περιστροφῶν, περὶ τῆς δεσποινίδος δὲ Κιλλιὰν πρὸς τοὺς φίλους, οὗς ἀνεύρισκε μετ' ἀπουσίαν δύο καὶ ἡμίσεως ἔτων. Αἰσθημά τι τρόμου κατέλαβεν αὐτὸν παρατηροῦσαντα ὅτι ὁ κόσμος ἔτατταν ἦδη αὐτὴν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐκλιπόντων καὶ τεθνεώτων, ἐν ᾧ τοσοῦτον ταχέως ἐγγράφει ἐν ὀνομα· ἐν γένει ἐλέγετο ὅτι ἐκεῖνη μὲν ἐνεταφιάσθη πον ζῶσα ἐντὸς τῶν τοίχων μοναστηρίου, ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτῆς ἀπέθνησκεν ἐκ σπηθικῆς νόσου ἐν Καίρῳ. Συναισθανόμενος ὅτι δὲν ἦδύνατο ν' ἀπαγγεῖλα τὸ ὄνομα τῆς Θερεσίας χωρὶς ν' ἀπο-

καλύψῃ τὰς ἐλπίδας αὐτοῦ, ἐφοβεῖτο μὴ ἐπισύρῃ τὸν γέλωτα ἐάν τὸ μυστικὸν αὐτοῦ προεδίδετο.

Ἀφ' ἑτέρου καὶ αἱ ὄλως ἀμυδραὶ ἐκεῖναι ἐλπίδες ἤρχισαν, δυνάμει τοῦ ἀμεταβλήτου νόμου τῆς ἀντιδράσεως, νὰ τῷ φαίνωνται γελοῖαι. Καὶ ὅτε εἶδε τὴν κυρίαν δὲ Σαβορναὶ ἐν δευτέρῳ συνεντεύξει, ἡ ὑποδοχὴ αὐτῆς μετ' ὄλην τὴν τυπικὴν φιλοφροσύνην, οὐδαμῶς συνετέλεσε νὰ ἐμπνεύσῃ αὐτῇ πλείονα πεποίθησιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν. Ἐν τῷ βλέμματι τῶν ἀδόλων αὐτῆς ὀφθαλμῶν κατέλαβέ τι τὸ ψυχρότερον καὶ τεθλιμμένον τόσον ὥστε ἐπληρώτισεν ἐάν συνέβη τι νεώτερον.

— Τὸ νεώτερον εἶναι, εἶπεν ἡ μοναχὴ, ὅτι ἡ ἀνεψιὰ μου ἐπανῆλθεν.

— Τόσον ταχέως! ἀνέκραξε χαίρων ἅμα ἐπὶ τῇ εἰδήσει ὅτι ἡ Θερεσία ἦν τόσον πλησίον αὐτοῦ καὶ ἀδημονῶν ἐπὶ τῇ σπουδῇ αὐτῆς ὅπως καθιερχθῆ εἰς ἣν ἐκοῦσα ἐξελέξατο φυλακὴν· προσέθηκε δὲ διὰ φωνῆς ὑποτρεμοῦσης·

— Δὲν παρετηρήσατε ἴχνος τι μεταβολῆς τῆς ἀποφάσεώς της, ἔστω καὶ ἐλάχιστόν τινα δισταγμόν;

— Οὐδέν, σὰς βεβαιῶ. Καθῆκον ἔχω νὰ σὰς εἴπω καὶ νὰ σὰς συμβουλεύσω ὅπως σκεφθῆτε ὀρίμως. Μήπως ἄρα γε ἀπατάσθε καὶ σεῖς ὁ ἴδιος, μήπως ἀπατάτε τοὺς ἄλλους ἐπιμένων εἰς τὴν ἐπιδίωξιν σκοποῦ, ὅστις εἶναι ἴσως ὄνειρου ἰδιοτροπία; Σκεφθῆτε, κύριε, τί ἡ εὐλάβεια πρὸς οἶκον, οἶκος αὐτός, ἐπιβάλλει εἰς πάντα εὐ ἡγμένον ἄνθρωπον.

— Θεῷ μου! ἀνέκραξεν ἐν μεγίστῃ ταραχῇ ὁ Σενάκ, τί ἄρα γε θὰ μοι εἶπτε ἀκόμη, κυρία; Θὰ με ἀφαιρέσητε τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ σὰς ἐπανιδῶ; Καὶ ὅμως ἐμελλον νὰ σὰς ζητήσω δυσκολωτέραν χάριν.

— Νὰ ἴδωτε τὴν ἀνεψιάν μου; Ἀλλὰ, κύριε, ἕως οὐ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τάξιν τῶν δοκίμων ἡ δεσποινὴς δὲ Κιλλιὰν δύναται νὰ δέχεται, ἐάν θέλῃ, τοὺς φίλους τῆς οἰκογενείας αὐτῆς· εὐρίσκειται ἐδῶ ὡς θυγάτηρ ἐν τῷ οἴκῳ μητρὸς καὶ οὐχὶ ὡς κατάδικος ἐν φυλακῇ.

— Μίαν τελευταίαν χάριν, παρακαλῶ. Ὡς βλέπετε, ἔχω ἀνεπιφύλακτον εἰς ὑμᾶς πεποίθησιν. Εἶπατε μ' ἐσὺ μ β ο υ λ ε ὑ ε τ ε νὰ θελήσω νὰ τὴν ἴδω;

Ἡ κυρία δὲ Σαβορναὶ προσέβλεψε τὸν ὀμιλοῦντα καὶ ἐπὶ μικρὸν ἐσκέπαστο.

— Κύριε, ἀπῆντησε τέλος, δὲν ἔχω λόγους νὰ σὰς ἀποτρέψω, καὶ ἡ ἀνεψιὰ μου θ' ἀποφασίσῃ ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ ἐάν θεωρῆ καλὸν νὰ σὰς δεχθῆ. Ἐν τοῦτοις μοὶ φαίνεται ὅτι φρονίμως θὰ πράξῃτε ἐάν ἀφήσητε νὰ παρέλθωσιν ὀλίγοι μῆνες πρὶν ἢ κάμντε τὸ διάβημα.

Ὁ Ἀλδέρτος ἐνόησεν ὅτι τῷ ἐπεβάλλετο καιρὸς δοκιμασίας, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ τὸ μέτρον αὐστηρόν. Ἀλλως δὲ τί εἶχε νὰ φοβηθῆ; Ὁ ἀντίζηλος αὐτοῦ δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀνυπομόνων καὶ τῶν ἐπισπενδόντων τὴν λύσιν. Μία μόνη πιθανότης ὑπελείπετο αὐτῷ τοῦ νὰ κατακτήσῃται τὴν Θερεσίαν· εἶδει νὰ πιστεύσῃ αὕτη εἰς τὴν ἀκλόνητον εὐστάθειαν ἀνθρωπίνου ἔρωτος καὶ νὰ πιστεύσῃ τοῦτο δι' αὐτοῦ· ἴσως τότε θὰ συνήγει νὰ κατέλθῃ πάλιν εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ θαῦμα τοῦτο ὁ χρόνος μόνος ἠδύνατο νὰ ἐπιτελέσῃ.

Ὁ Σενάκ ἀπεχαιρέτισε τὴν κυρίαν δὲ Σαβορναὶ,

ὑποσχεθεὶς ὅτι δὲν θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὸ ἐντευκτήριον πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ἐγγιζούσης τότε τεσσαρακοστῆς. Πρὸς διάχυσιν εἶχε τὴν ἐπασχόλησιν νέας ἐγκαταστάσεως ἐν Παρισίοις, ὅθεν δὲν ἐσκόπει πλέον ν' ἀποχωρήσῃ, οἰαδήποτε κὰν ἦτο ἡ λύσις τοῦ προσφιλοῦς προβλήματος. Τοιαῦτη πράγματι ἦτο ἡ διαφορά τῆς ἐνεστώσης αὐτοῦ ψυχικῆς καταστάσεως πρὸς ἢν πρὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν ἐπησθάνετο. Ἐὰν ἐπέπρωτο αὐτῷ νὰ ζῆσθαι ἄνευ τῆς Θεοσεβείας, ἐπεθύμει τούλάχιστον νὰ ζῆ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ, ν' ἀναπνέῃ τὸν αὐτὸν ἀέρα, νὰ διέρχεται ἐνίοτε ὑπὸ τοὺς τοίχους, οἵτινες ἐνέκλειον αὐτὴν· ἐνὶ λόγῳ ὁ καιρὸς τῶν ἀνὰ τὴν ὑψηλὴν ἐκδρομῶν παρήλαθε δι' αὐτόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ φίλοι ἐώρταζον τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ, καὶ βροχηδὸν ἐπιπτον ἐπ' αὐτοῦ αἱ προσκλήσεις, ἀλλ' εἰνόητον ὅτι οὐδεμίαν εἶχαν ὄρεξιν νὰ διασκεδάσῃ. Ὅπως ἐξεύρη πρόφασιν διὰ τὸν μονήρη βίον, ὃν ἐσκόπει νὰ διαγάγῃ, ἐγένετο συντάκτικῆς διαφόρων ἐπιθεωρήσεων καὶ ῥήτωρ ἐπιστημονικῶν ἐταιριῶν. Οἱ τίτλοι μόνον τῶν δημοσιευομένων ὑπ' αὐτοῦ ἀρθρῶν παγετώδη ἐνέπνεον τρόμον εἰς τοὺς βεβήλους ἀναγνώστας. Ἐποιοῦσατο διαλέξεις, ὧν τὸ ἀκροατήριον, πολυπληθὲς πάντοτε καὶ πρόθυμον, ἀποβαίνει αἰνίγμα εἰς τὸν παρατηρητὴν τῶν τάσεων καὶ τῶν ἠθῶν τοῦ παρισιανοῦ δημοσίου. Τέλος ἐπάλασε πάσῃ δυνάμει κατὰ τῆς ἀπενθαρρύνσεως καὶ τῆς ἀνίας. Περὶ τὰ μέσα ἀπριλίου, τὴν προτεραίαν ὀχθρῶν τῆς ἡμέρας, ἦν ὥρισε διὰ τὸ ὅσον φθοερὸν τόσον καὶ προσδοκώμενον διάδημα, ἀπάντησεν ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Κεραμικοῦ ἄνδρα ἐν δισύραις ἐνεπιλημνον, ὅστις ἐβραδυπόρει μετ' ἠθους ἐξηντλημένου καὶ τῇ βοῦθειᾳ ῥάβδου, ἥτις ἐφαίνετο ὡσεὶ βακτηρία γήρωσ. Ὁ Σενάκ ἐπεφώνησε μετ' ἐκπλήξεως:

— Ὑψίστε Θεέ ! Ὁ Κιλλιάν !

— Ναί, εἶπεν ἐκεῖνος. Ὁ Κιλλιάν ἢ μᾶλλον τὸ λείψανον αὐτοῦ.

— Ποία ἀφροσύνη νὰ ἐπανέλθῃς εἰς Παρισίους μόλις λήγοντος τοῦ χειμῶνος ! Διατί δὲν με προειδοποίησας ;

— Πράγματι τόσον πολὺ χαιρεῖς ἐπαναβλέπων με ; Ἔστω, ἂν θέλῃς νὰ συνομιλήσωμεν, ἐλθὲ εἰς τὸν οἶκόν μου. Ὁ ἀνοικτὸς ἀὴρ δὲν εἶναι πλέον δι' ἐμέ, καὶ ἐρχομαι περὶ ἀπὸ τῆς λέσχης, τὸ ὅποῖον διὰ τοὺς σπερμινοὺς πόδας μου εἶναι φθοερὸν ταξειδίον.

Μετὰ δέκα λεπτά οἱ δύο ἄνδρες ὠμίλουν ἐν τῷ καπνιστηρίῳ τοῦ μαρκησίου κατὰ τὸ ἰσόγειον τοῦ μαγαζοῦ Κιλλιάν.

— Μὲ ἐρωτᾷς διατί ἐπέστρεψα τόσον ταχέως ; ἔλεγεν ὁ Χριστιανὸς ἀπλοῦστατον· διότι προτιμῶ νὰ ἦμαι κατάμονος ἐν Παρισίοις ἢ κατάμονος ἐν Νικαίᾳ. Οἱ καλοὶ μου φίλοι ἐβαρύνθησαν τὴν ἐκεῖ διαμονήν, φρονῶ δὲ ὅτι ἐμέ μᾶλλον ἐβαρύνθησαν, καὶ ἐπιβάντες τοῦ δρόμου ἀπῆλθον εἰς Μαδέραν. Ἴσως θὰ με ὠφέλει νὰ μεταβῶ καὶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν, ἀλλὰ τὴν φρονὴν ταύτην δὲν προσεκλήθην. Ἐννοεῖς ;

Τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις συνάδευσε μειδίαμα πικρότατον ἐκφράζον ἄλγος, ὅπερ κατέθλιψε τὴν καρδίαν τοῦ Ἀλδέρτου, ἐννοήσαντος τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ἡ Κλοτίλδη παρητήθη βεβαίως τὸ ἔργον τῆς νοσοκόμου, ἢ ἀπελπιν τὴν νόσον κρῖνουσα ἢ ἀποχωρῶσα τὴν ὑπ' αὐτῆς χορηγηθεῖσαν θεραπείαν.

Ἄλλ' ὁ Χριστιανὸς ἐκ πείσματος ἢ ἐξ ἀβρότητος δὲν ἀπήγγειλε τὸ ὄνομα ἐκείνης, ἥτις συνέταξε τὴν ζωὴν αὐτοῦ ῥήψασα ὅτι ἐξ αὐτῆς ὑπελείπετο εἰς τοὺς ἀνέμους τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀθυμίας. Ἄπαξ μόνον, καὶ τοῦτο βραδύτερον, ἐγένετο λόγος περὶ αὐτῆς μεταξὺ τῶν δύο φίλων.

Καὶ ὅμως εὐκόλως διεκρίνετο ὅτι ἡ καρδία τοῦ Κιλλιάν ἦν πλήρης πικρίας, ἥτις ὑπερεκχειλιζούσα ἐξέφρασε κατὰ πάσαν αὐτοῦ λέξιν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦτο ὑπόχρεως νὰ τηρήσῃ εὐλάβειαν πρὸς τὴν θεῖαν αὐτοῦ, ἀντεξεδίκεῖτο κατ' αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ Σενάκ ἐγνώριζεν ἥδη τὴν κυρίαν Σαβορναί καὶ ἔτρεφε μάλιστα πρὸς αὐτὴν εὐγνώμονα φιλίαν· ἀνέλαβεν ἐκ τούτου τὴν συνηγορίαν αὐτῆς καὶ κατεπολέμησε τὰς ἄγαν αὐστηρὰς τοῦ Χριστιανοῦ κρίσεις, σπληνίζομενος ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πείρας.

— Πῶς ! εἶπεν ὁ μαρκησίου μετὰ τινος ἀμυχανίας. Τὴν εἶδες ; Καὶ διατί ;

— Διὰ νὰ τῇ εἶπω ὅ,τι ἐν τῇ διανοίᾳ μου καὶ τῇ καρδίᾳ μου ἔχω, ὅ,τι καὶ σὺ γνωρίζεις· διὰ νὰ τῇ ὀμιλήσω περὶ τῆς ἀδελφῆς σου.

— Ὁραῖα θὰ σὲ ὑπεδέχθη !

— Ὑπῆρξεν ἀνεπιληπτος καθ' ὅλα, καὶ ἀγνοῶ τί πλέον νὰ θαυμάσω, τὴν ἀγαθότητα, τὴν λεπτότητα ἢ τὴν σύνεσιν αὐτῆς.

— Κάλιστα, ὡς νὰ βλέπω τὴν συνέντευξιν. Σοὶ ὑπεσχέθη νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι δυνατόν εἰς αὐτὴν διὰ νὰ σὲ δεχθῇ ὡς σύζυγον ἢ ἀδελφὴ μου.

— Ὅχι, ἀλλὰ μοι ὑπεσχέθη νὰ μὴ πράξῃ τι ἐναντίον μου.

— Ἐν τούτοις σὲ ἐμπόδισε νὰ ἴδῃς τὴν Θεοσεβείαν.

— Διόλου· ἡ δεσποινὶς δὲ Κιλλιάν δύναται νὰ μὲ δεχθῇ, ἐὰν εὐαρεστήται, ὅταν ζητήσω τοῦτο.

— Τότε τί περιμένεις ;

— Νὰ παρέλθῃ ὀλίγος καιρὸς πρὸς ἀπόδειξιν πόσον σταθερὰ εἶναι ἡ πρὸς αὐτὴν ἀφοσίωσίς μου. Τὴν συμβουλήν αὐτὴν μοι ἔδωκεν ἡ κυρία δὲ Σαβορναί.

Ὁ Χριστιανὸς κατελήθη ὑπὸ σπασμωδικοῦ γέλωτος, ὅστις ταχέως μετεβλήθη εἰς παροξυσμὸν βηχός.

— Ἄγία ἀφέλεια ! εἶπε. Δὲν γνωρίζεις τὰς καλογραίας ἐν γένει καὶ τὴν σεβαστὴν μου θεῖαν ἰδίαν. Γνωρίζεις ποία ἡ δύναμις των ἥτις καταβάλλει τὸν κόσμον; Μελιτώδης τις γλυκύτης, ἡ ὅποια οὐδέποτε λέγει ὄχι. Ἡ κυρία δὲ Σαβορναί θὰ σὲ ἀποκοιμίσῃ ἢ μᾶλλον σὲ ἀπεκοίμισε. Μίαν ἡμέραν, ὅταν θὰ ζητήσῃς εὐσεβήστας τὴν χάριν νὰ συνομιλήσῃς μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς της, θὰ σοὶ δοθῇ ἢ ἀπάντησιν ὅτι εἶναι διακοσίας ἢ τριακοσίας λεύγας μακρὰν ἐν τινι μοναστηρίῳ τοῦ τάγματος διὰ νὰ μὴ διαταράσσῃ αὐτὴν ἢ τὴν τῆς τοῦ κόσμου, ἥτις παρὰ πολὺ ἀκούεται ἐν τῇ λεωφόρῳ Κλέβερ.

Ὁ Σενάκ δὲν ἀπάντησε· περιεπάτει πυρετωδῶς ἐν τῷ καπνιστηρίῳ, συνθλίβων ἐν τοῖς δακτύλοις ὡς ψυχίον ἄρτου τὸ σιγάρον αὐτοῦ. Ἀνεπόλει ἱστορίας τινάς, ἃς ἤκουσεν ἄλλοτε, καίπερ δὲ θέλων νὰ τηρήσῃ ἀπάθειαν κατελαμβάνετο ὑπὸ τρόμον.

— Δὲν ἐπεσκέψθης λοιπὸν ἀπὸ τῆς ἐπάνοδου σου τὴν ἀδελφὴν σου : ἠρώτησεν αἴφνης.

— Ὅχι, ἀπάντησεν ὁ Χριστιανὸς. Οὐδέποτε πατῶ τὸν πόδα εἰς τὸν ἅγιον οἶκον τῆς θείας μου.

Ὁ Σενάκ εὐρῶν πρόφασιν τινα ἀφῆκεν πύθους τὸν

φίλον αὐτοῦ καὶ μετὰ τινα λεπτά εἰσῆρχετο τὸ τρίτον εἰς τὸ ἐντευκτήριον τῆς λεωφόρου Κλέβερ, ὅπου ἦλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ ἡ κυρία δὲ Σαβορναὶ χαλεπαίνουσα πῶς διότι δὲν περιέμενεν αὐτὸν τόσοον ταχέως.

— Σύγγνωτέ μοι, ἀνέκραξεν ὁ νέος ἐν μεγίστῃ συγκινήσει. Εἶμαι ὁ ἀτυχεστάτος τῶν ἀνθρώπων ἐάν δὲν εὐαρεστηθῆτε ν' ἀπαντήσῃτε εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην: Ἡ δεσποινὶς δὲ Κιλλιανὴ εἶναι ἀκόμην ἐδῶ: — Καὶ ποῦ λοιπὸν θὰ ἦτο; ἠρώτησεν ἡ μοναχὴ μετ' ἀμμητύτου ἀξιοπρεπείας.

Ἄλλ' αἰφνης προσδλέπουσα τὸν ξένον διὰ βλέμματός συμπαθεστέρου:

— Εἶδετε βεβαίως τὸν ἀνεψιὸν μου; εἶπε. Κατανεύσαντος δὲ τοῦ Σενάκ: Δὲν σὰς ἐρωτῶ, ἐξηκολούθησε λέγουσα, τί σὰς εἶπε. Τὸ μαντεύω. Θὰ λάβῃτε τὴν ἀπάντησιν, ἀλλ' ὄχι παρ' ἐμοῦ.

Ἐκρυσσε κώδωνα διὰ τῆς ἐπιμελελημένης αὐτῆς χειρός, ἐν ἧ ἔλαμπεν ὁ χρυσοῦς δακτύλιος τῶν βαθμοῦχων μοναχῶν, προσῆλθε δὲ μία δόκιμος.

— Εἶπατε εἰς τὴν δεσποινίδα δὲ Κιλλιανὴν ὅτι τὴν περιμένω ἐδῶ, εἶπεν ἡ Ἐπιμελήτρια.

Ὁ Ἀλδέρτος ἠγέρθη τρέμων ἐκ φόβου μᾶλλον ἢ χαρᾶς καὶ τρίβων διὰ τῆς χειρός τὸ μέτωπον.

— Ω! κυρία, εἶπε, δὲν ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἴδω κατ' αὐτὸν ἰὸν τρόπον. Ἀκουσίως σὰς θὰ τὴν σκληρύνῃτε ἔτι μᾶλλον, διότι εἴθετε ὠργισμένη ἐναντίον μου. Μὴ καταδικάζετε τὸν ταλαιπῶρον Κιλλιανὴν, ὅστις εἶναι λίαν ἀσθενής. οὔτε ἐμέ, ὅστις εἶμαι λίαν δυστυχής. Ἄφετέ με ν' ἀπέλθω. Εἶμεθα πάντες κακῶς παρεσκευασμένοι διὰ τόσον σοβαρὰν συνέντευξιν. Θὰ ἐπανέλθω βραδύτερον, ὅταν ὑμεῖς κρίνῃτε καλόν.

Ἡ κυρία δὲ Σαβορναὶ ἔμεινεν ἐπὶ μικρὸν ἄφωνος, ἔχουσα εἰς χεῖρας τὸν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς κρεμάμενον ἀργυροῦν σταυρόν, ὡσεὶ ἐμέτρει τὰς γλυφὰς αὐτοῦ. Ὁ Σενάκ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποστρέψῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς διευθύνσεως ἐξ ἧς ἔμελλε νὰ ἔλθῃ ἡ Θηρεσία μετ' ὀλίγον εἶδε τὸν ὑπὸ τὸν βράχον κοιμώμενον κύνα ὀρθοῦντα τὰ ὄτα καὶ σεῖοντα τὴν οὐρὰν, ταῦτοχρόνως δὲ ἀδροφυῆς καὶ ῥαδινῆ μορφή ἐπεφάνη μεταξὺ τῶν θάμνων.

— Κύριε, εἶπεν ἡ μοναχὴ ἥτις ἐφαίνετο λαβοῦσα ὀριστικὴν ἀπόφασιν, ὅταν ἐξέλθῃτε ἐντεῦθεν θὰ δυνηθῆτε νὰ εἰπῆτε εἰς τὸν φίλον σὰς ὅτι εἶδετε τὴν ἀδελφήν του φρουρουμένην μόνον ὑπὸ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ Θεοῦ. Σὰς ἀφίνω νὰ συνδιαλεχθῆτε.

Μόλις ἐπέσανε τὰς λέξεις ταύτας, ἡ θύρα ἠνεόχθη καὶ εἰσῆλθεν ἡ Θηρεσία δὲ Κιλλιανὴ. Τὸ εὐστροφον καὶ ταχὺ αὐτῆς βῆμα, εὐτονον ἄμα καὶ ἁρμονικόν, διέγραφεν ἐν τῷ ὑψάσματι τῆς μελαινης αὐτῆς ἐσθίτος τὰς ὥραις πτυχᾶς τῆς περιβολῆς τῶν ἀρχαίων θειανῶν. Ἡ κυρία δὲ Σαβορναὶ εἶπεν αὐτῇ:

— Τέκνον μου, ὁ ἐπιστήθιος τοῦ ἀδελφοῦ σὰς φίλος ἐλθὼν σὰς φέρει εἰδήσεις του, ἐνόμισα δὲ ὅτι εὐχάριστον θὰ σὰς ἦτο νὰ τὸν δεχθῆτε. Ἐγὼ ἀναγκάζομαι ν' ἀπέλθω διότι με περιμένουσι, ἀλλὰ γνωρίζω μετὰ τίνος σὰς ἀφίνω. Τὴν 3 μ. μ. ὦραν ὁ κ. δὲ Σενάκ θὰ σὰς ἀφήσῃ ἐλευθέραν ὅπως παραστῆτε εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἡ μοναχὴ ἀπῆλθε χαιρετίσασα

τὸν Ἀλδέρτον δι' ὑποκλίσεως πλήρους χάριτος. Διερχομένη δὲ πρὸ τῆς Θηρεσίας ἠγγίσε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς διὰ χειρονομίας, ἥτις ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ καὶ ὡς θωπεῖα καὶ ὡς εὐλογία. Εἶτα ἀπεχώρησεν ἐκπεπληγμένη ἐπὶ τῇ ἀστραπῇ τῆς χαρᾶς, ἣν ἀπεκάλυπτεν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς νεάνιδος, οὗς τὰ τρέμοντα αὐτῆς βλέφαρα εὐθὺς ἐκάλυψαν.

ΙΖ'

Προκειμένου περὶ γυναικείας ψυχολογίας, ἥς τοσαύτη σήμερον γίνεται χρῆσις, ἡ κυρία δὲ Σαβορναὶ ἠδύνατο νὰ δώσῃ μαθήματα καὶ εἰς τοὺς εἰδικωτάτους. Χιλιάδες νεανίδων ἤνοιξαν αὐτῇ τὴν καρδίαν αὐτῶν παρακαλοῦσαι ν' ἀναγνώσῃ ἐν ταύτῃ ὡς ἐν βιβλίῳ ἑκατοντάδες νεαρῶν γυναικῶν, δυστυχῶν ἐξ ἰδίου αὐτῶν ἢ ἐξ ἀλλοτρίου παραπτώματος προσῆλθον αὐτῇ ὅπως ἐξομολογηθῶσι: μπτέρες κατέψυγον εἰς αὐτὴν ἐν τῇ ἀπογνώσει καὶ ἐπεζήτησαν τὴν συμβουλὴν αὐτῆς ἐν τῇ ἀμυχανίᾳ. Πολλοὺς βεβαίως ἔκκευε τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς χειρὶ ξανθοῦς καὶ μέλανας βοστρύχους, ἀλλ' οὐδεὶς ἐγίνωσκε πόσα θύματα ἢ σύνεσις αὐτῆς ἀπέτρεψεν ἀπὸ τῆς μονῆς, ὡς ἀμνοὺς τρυφεροῦς εἰς θυσίας ἐπιχειροτέρας προωρισμένους. Ὁ Χριστιανὸς δὲ Κιλλιανὴν παρεγνώριζεν ἢ ἤθελε νὰ παραγνωρίζῃ αὐτήν, ὅτε κατηγόρει αὐτῆς ὅτι ἐζήτει νὰ ἐγκλείσῃ τὴν Θηρεσίαν ἐν τῇ μονῇ. Ἐάν ἦτο διορατικώτερος ἢ ὀλιγώτερον ἄδικος θὰ ὠμολογεῖ ὅτι, ἀνευ αὐτῆς, ἡ ἀδελφὴ του ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον θὰ ἔφερε τὸ τῶν δοκιμῶν σῆμα.

Ὁ Χριστιανὸς θὰ ἔβαλλε βεβοίως τὸ ἀνάθεμα κατὰ τῆς θείας αὐτοῦ ἐάν ἐγνωρίζεν ὅτι οὐδὲν αὐτὴ εἶπε τῇ Θηρεσίᾳ περὶ τῶν δύο ἐπισκέψεων τοῦ Ἀλδέρτου εἰς τὸ ἐντευκτήριον τῆς μονῆς. Καὶ ὅμως διὰ τοῦτον ἢ δι' ἐκεῖνον τὸν λόγον ἡ μοναχὴ ἐτήρησεν ἐχεμυθίαν, καὶ ἡ δεσποινὶς δὲ Κιλλιανὴν εἶχε πάντα λόγον νὰ θεωρῇ ἑαυτὴν λησμονηθεῖσαν.

Λογικῶς, κατόπιν τῶν συμπαθεστάτων διασαφήσεων τῆς Κλοτιδῆς, ἡ λήθη αὐτῆ οὔτε νὰ τὴν ἐκπλήξῃ ἔπρεπεν, οὔτε νὰ τὴν λυπήσῃ ἐν τῇ ὀσημέρᾳ ὀριστικώτερα ἀποφάσει τοῦ ν' ἀποχωρήσῃ τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὅμως ἠσθάνετο ἐν αὐτῇ ἀοριστόν τι ἄλλο καὶ ἀνεξήγητον χόλον. Ἐπεθύμει ἀπαξ ἔτι, τὸ τελευταῖον, νὰ ἔχῃ πρὸ αὐτῆς τὸν Ἀλδέρτον, ὅπως πρὸ τοῦ τυράννου ἐκείνου, τοῦ ἄγαν ἴσως προσφιλοῦς, ἀνακρούσῃ τὴν φρεῖκν αὐτῆς πρὸς τὰ εἰδωλα, τὴν περιφρόνησιν, ὀπλονότι, αὐτῆς πρὸς τὰ ψεύδη τοῦ κόσμου. Ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ὁδὸς τοῦ μαρτυρίου τοσοῦτω ἐνδοξοτέρα θὰ ἦτο, ὅση πλείονας θὰ συνῆπτε μάχας, πλείονα θὰ ἐποδοπάτει προσκόμματα πρὶν ἢ αὐτὴν τραπῆ. Ἄλλ' ἡ ὁδὸς ἠνοίγετο πρὸ αὐτῆς κενή, ἔρημος, ἐλευθερὸς εὐρύχωρος: οὐδεμία ἐπίγειος φωνή, οὐδ' αὐτὴ ἡ τῆς μίστρας Κράου, τοῦ μόνου ἐν τῷ κόσμῳ ὄντος, ὅπερ ἔμεινεν ἔτι πλῆσιον αὐτῆς, ἀπέτρεπεν αὐτὴν τῆς ὁδοῦ ταύτης. Πολλάκις, κατὰ τὰς μακρὰς αὐτῆς ἀγρυπνίας, ἐψιθύριζε τὴν δέσιν ταύτην:

— Θεέ μου, ὅταν ὁ ἐχθρὸς παραστῆ, χορήγησόν μοι τὸ πνεῦμά σου καὶ τὴν δύναμίν σου, ὅπως ἐπαξίως ὑπερασπίσω τὸ σοὶ ἀνάκον.

Ἄπλουστερον καὶ ἀσφαλέστερον θὰ ἦτο ἄλλην ν'